

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
lések és a lap szétküldésére
vonalkódú felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TÖRÖNTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtak
el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
éjféltől 5 óráig.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 280. szám.

Péntek, december 6.

Bölcs előrelátás.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, dec. 6.

Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellárnak a balkáni eseményekről és Németország politikájáról tartott hatalmas beszéde, amellyel, hogy félreérthetetlen egyenességgel biztosította Magyarországot és Ausztriát háború esetén a nagy és erős német nemzet szövetséges hűségéről, miránk magyarokra különösen még azért is értékes, mert egyik pontjában érinti a mi belső politikai ügyeinket s szinte a leleplezés erejével hat olyan emberek szemében, akik tudnak a sorok közt olvasni és akarnak komolyan gondolkodni. Azt mondja a német kancellár: „Ez év folyamán a viszony Törökország és a Balkán-államok között annyira kiélesedett, hogy a konfliktus kitörése nem volt többé megakadályozható. Különösen el kellett készülnünk e kérdések erőszakos megoldására, amióta a nyár elején tudomásunkra jutott, hogy a balkáni államok szövetségévé tömörültek“.

Bethmann-Hollwegnek ebből a kijelentéséből nyilvánvaló, hogy Németországnak és a kettős monarchiának külügyi vezetősége már jól előre, a nyár elején tudott arról a diplomáciai titokról, amely a laikus közönség előtt ugyszólván csak a Balkán-háború kitörésének küszöbén lett láthatóvá, hogy t. i. a négy kis állam egymással szövetségre lépett, még pedig támadó szándékkal Törökország ellen. Ha pedig a szomszédban felrobbant a puskaporos herdó és kigyuladnak a házak, hát Németországnak is, meg Ma-

gyarország és Ausztriának is ugyancsak sietni kell, hogy magát katonailag minden eshetőségre készenlétebe helyezze. Németország ezt a maga rendezett viszonyai között egy-kettőre megtehetette: Nem így Magyarország és Ausztria. Mert Magyarországon éppen a felkészültség legfőbb anyagát képező véderőreform ellen folyt egy vége-várhatatlan ádáz obstrukció, mely szükségszerűleg Ausztriát is megakadályozta szabad elhatározásában. Állami életünk vezető kormányfőiről és a többségi párt főembereiről, akik a politikai kulisszák legkényesebb titkairól is értesülve voltak, de amelyekről nagy állami érdekek kockázata nélkül, miután nem beszélhetek, hiába iparkodtak az ellenzék technikázását leszerelésre bírni, hiába hivatkoztak az ország biztonságának mindennél fontosabb érdekeire, az oppozíció nem fogadta el a hazafias intelmeket, csak mint vásárban a megvadt bika a fazekasok cserepei között száguldott tovább, bőszen öklelözve jobbra-balra, a veszedelem parazsa pedig a szomszédban már kezdett szikrázni a hamu alatt, tehát vezető államfőiről ezt látván, a suprema lex jó megfontolt elvének kényszerítő hatása alatt határozták el, hogy a házszabályokba erőszakosan bele-magyarazott kétes értelmű és értékű formaszólamok keresztültörve, egy erőyes kézmozdulattal keresztülvizsítik azt, amit az ország biztonsága és nemzeti létünk fenmaradása érdekében szükségesnek tartottak.

És most azt kérdezzük: nem jól tették-e, hogy hogy keresztülvitték? Van-e olyan balga, vagy bűnös magyar ember,

aki kezét szívére téve, becsületes lelkiismerete szerint azt merné állítani, hogy kár volt a véderőjavaslatokat tető alá juttatni? Nem inkább azt mondja-e mindenki, hogy bölcös és hazafias cselekedet volt?

A június 4-ét tehát igazolták az események és kormányunknak és munkapárti vezérfőiről bölcös előrelátását igazolta most a német birodalmi kancellár beszéde is, melyből kiérezhető, hogy felelős állásban levő politikusainknak már „a nyár elején“ tudniok kellett a beállható veszedelmekről és ezért kellett az ország védelmi felkészültségét még erősebb rendszabályok árán is ahhoz igazítani.

HIREK.

— **Püspöki elismerés.** A csanádi egyházmegye püspöke Kovalik Károly közei és Róth Nándor horvátklári róm. kath. tanítóknak sikeres népnevelői munkásságukért főpásztori elismerését fejezte ki.

— **Köszönet.** Hegedüs Kámán helybeli árvaszéki helyettes elnök tíz koronát adományozott a róm. kath. női zárdában a szegény tanulók számára felállítandó karácsonyfa díszítésére. Az intézeti főnöknő ezúton fejezi ki hálás köszönetét.

— **Az oltáregyesület adventi estélye.** A nagybecskereki Oltáregyesület patronája alatt inaugurált adventi esztétikai estélyek elseje tegnap folyt le a róm. kath. hitközség dísztermében rendkívül fényes és nagyszámú közönség részvételével, úgy, hogy a hely valóban kicsinek bizonyult. Különösen nagyszámú hölgyközönség jelent meg, melynek sorában

Finnországról.

Jankó Ágoston előadása a kultúregyesület nagybecskereki szabadliceumában 1912. dec. 1-én.

V.

Ilyen viszonyok mellett a derék nép igazán nem érdemli meg azt a bizalmatlan rideg bánásmódot és elnyomatást, amelyben őket Oroszország részesíti.

A finnek ugyanis alaptörvényeik szerint teljes alkotmányos szabadságra tartathatnának igényt és tulajdonképpen csak personal unióban volnának Oroszországgal, amennyiben az orosz cár egyszersmind Finnország nagyhercege. Az orosz azonban lassankint mindig szűkebb térére szorítja önrendelkezési jogait.

Hogy mit vétettek a finnek Oroszországnak, vajjon veszélyeztetik-e annak területi épségét, vagy állami intézményeit, azt nem tudom, de tény az, hogy állami szabadságukat az orosz időről-időre mindinkább szűkebb térére szorítja. Nemzeti zászlójukat, az ország címerét használniok nem szabad, elvették hadseregét és orosz katonasággal töltötték meg az országot és számtalan önkényes intézkedéssel törekszenek, hogy e derék nemzet önrendelkezési jogát bénítsák és őket el-oroszosítsák.

Persze ez az eljárás erős reakciót szült, mert a finn nép annál inkább tömörül és annál jobban igyekszik kulturális és gazdasági téren, — ahol még önrendelkezési joguk kevésbé van megcsontítva, — erősödni.

Nem hiszem, hogy sikerüljön az oroszoknak a finnekkel hamarosan elbánni,

mert bár csak 3 millió a számuk, de műveltségük és erkölcsi kvalitásaik folytán olyan kulturális erőt képviselnek, hogy akármi legyen is a politikai sorsuk, akár hova lesznek is bekebelezve, mindig igen fontos, sőt irányító tényezői lesznek azon állam politikai életének.

Hogy micsoda nemzeti és erkölcsi erő van a finn népben, leginkább megítélhető abból, hogy néhány évtized előtt az egész kulturájuk még svéd volt; a művelt családok otthonában svédül beszéltek, nagy nemzeti költőjük Renneberg is svéd nyelven írta dalait és csak a nép beszélt finnül. Ma már irodalmi nyelvű lett a finn nyelv, mely a svédet teljesen kiszorította a közéletből és annak helyét az üzleti és magánéletben is a finn nyelv foglalja el.

Erre csak az olyan tehetséges és élet-erős népfaj képes, aminő a finn, amelynek erkölcsi fegyverzettsége oly nagy, hogy a legliberálisabb szociális és politikai intézményeket is okosan és helyesen tudja használni.

Hogy mást ne említsek, itt van az általános választói jog és a nők passzív és aktív szavazati joga. Ezek nálunk olyan kényes kérdések, hogy kerülgünk, de nem merünk hozzányulni, mert nem tartjuk magunkat arra elég éretteknek. Ott ez már megvan és beválik. A nő ott választó és választható is; — nemrég közölte egyik illusztrált lap egyik finn női képviselő arcképét. A női emancipáció ott már nem nyílt kérdés, ott a nők nemcsak a gépirovi és segédkönyvelői állásig tudnak felvergődni, hanem fontos hivatalokat is töltenek be; — vannak városi tanácsosok, tanárok, orvosok, pénzügyi, közigazgatási, kereskedelmi és gaz-

dasági tisztviselők. A finn nemzeti bankban és a Pohjola nevű nagy biztosító-társulat központi hivatalában egy-két férfi kivételével csupa nőtisztviselőt látunk. Abban a szállodában, amelyben Helsingforsban laktunk, csak a portás volt férfi, — a többi munkát mind nők végezték. A szálloda igazgatását két leány látta el, egyik 20 éves volt, a másik lehetett 23; — egyik a belső adminisztrációt vezette, a másik pedig a gazdasági belső és külső ügyeket intézte. A szálloda egy részvénytársaságé volt.

A társadalmi élet demokratikus, a közönség nem oszlik úgy kasztokra, mint nálunk. A férfiak és nők közötti érintkezés is egészen más, őszintébb, nyíltabb és ment a mellékgondolatoktól, mert ott a férfi a nőben nem látja, nem keresi mindig és kizárólag a más nembelit, a szákmányt, az örömet okozó disztárgyat, a luxus cikket, hanem meg tudja találni benne embertársát és barátját is, érdek kizárásával.

Ebből azonban ne tessék azt következtetni, mintha a finn nők nem volnának eléggé szépek arra, hogy férfiakra hatást gyakorolhassanak; — bizony szépek a nők ott is. Nem akarom őket az itteni nőkkel összehasonlítani, de igaz lelkemre mondhatom, hogy a finn nők szépek. Nem olyan puha érzéki szépségek, mint az oroszok, nem oly magas, karesu, nádszál növéseük, mint a svédek, hanem közepmagasságú, inkább kerekarcu, arányos, formás növése, egészséges, rózsás arcszínű, majdnem kizárólag kékszemű, kedves és bájos lények. Afféle magyar típus, csak hogy szőkebb. Egyenes, klasszikus vonások nem gyakoriak, de szemében mindegyiknek annyi lélek, modorában és

ott volt: dr. Dellimanics Lajosné, dr. Vinczevidy Ernőné, dr. Perisics Zoltánné, Tóth Istvánné, Kamenszky Árpádné, Jemrics ezredesné, Wessely őrnagyné, özv. Grandjean Józsefné, Krumenacker Ferencné, Kiss Istvánné, dr. Riesz Jakabné, Csathó Lajosné, Krumenacker Istvánné, Napholtz Agostonné, Strusz Szerafinné, dr. Várady Imréné, Werndl századosné, dr. Magyar Károlyné, Keresztes Aladárné, dr. Tóth Rezsőné, dr. Binder Józsefné, Zolkievics Leoné, Beller Istvánné, Grandjean Andorné, br. Pásztor Riza, Diensztl Emilia, Baaden Károlyné, özv. Watzke Ödönné, stb., továbbá Magyary Pál, Balázi József, dr. Vinczevidy Ernő, dr. Steinbach Béla, dr. Csász Imre, Harzer József, dr. Kovács Dezső, Keresztes Aladár, Krumenacker Ferenc, Baaden Károly, Wégling István, Werndl százados és még sokan mások. Az estély sikere kiváló volt s a művelőzet, melyet a helyi kiváló műkedvelők magas színű előadásukkal nyújtottak, tiszta, nemes és komoly volt. Két zene- és egy énekpontja volt a szépen összeállított programnak. Az első volt Mozart vonósnégyesének egyik legszebbike, a XVII-ik, melyet özv. dr. Selymessy Sándorné művészi hegedűjátéka, Strus Serafin tőkéletes gordonkaművészete, valamint Láng Károly és Weninger József hatásos játéka összes részleteiben valódi művelőzetet nyújtó módon interpretáltak. A második Muzárium örökszepségű XII-ik szonátája, mely fokozatosan fejlődő hangszövezetével gyönyörű anyagot nyújtott Grandjean Andor hegedűművészetének, melynek elsőrangú kíséretet nyújtott Keresztes Margit zongorajátéka. Nagy hatással adták elő Mendelsohn remek tavaszi dalát Hódi Hajnalka, Melzer Annus, Radd Ilma, Buzolits József, Mayer Lipót és Mihelits Dezső. Dícsérettel kell említenünk a Kovács István által Weninger József zongorakísérete mellett mély hatással előadott „A branyiszkói pap” című melodramát. Az estély dokrinális tartalmát dr. Czapi Gyula segédlelkész előadása nyújtotta, aki nagy tudással fejtegette a szépnek hőleleti fogalmát, a szép, a szebb és a legszebb háromszoros fokozatában. Az előadásnak illusztrációit Hegedűs János nyújtotta, ki a magyar költészet gyöngyeinek művészi szavalásával szemléltette a költői szépet. Összefoglalva az egész estély benyomásait s a nyert művelőzetet, kétségtelen, hogy az adventi estélyek új kulturintézménye fényesen bevált s a közönség mindenkor szívesen fogja az estélyeket felkeresni.

beszédében annyi kellem és nőies báj van, hogy ezáltal mindannyian szépek.

Isten tudja, hogy volt, de alig hogy bemutatkoztunk, már oly kedves otthonossággal beszélgettek velünk, mintha már régi ismerősök volnánk, — pedig némelyek még a német nyelvet is nehezen kezelték. Ez az elfogulatlan föllépésük bizonyára a nevelésnek és a koedukációnak a következménye, mert azáltal, hogy a fiúk a leányokkal az elemi iskolától kezdve az egyetem padjáig együtt vannak, más viszony fejlődik köztük, mint nálunk, ahol a fiukat és leányokat a serdülő korban elkülönítik egymástól. Ott a különböző nembeli ifjak más szemmel nézik egymást, kevésbé csintalanok és fesztelen érintkezésükben kevesebb az erkölcsi veszedelem. Nem akarok e kérdésbe mélyebben belemerülni, hanem inkább koncedálom, hogy a hidegebb vérmérsékletnek is lehet része benne.

Egyizben a Pohjola biztosító-társaság női tisztviselői meghívtak bennünket az intézet helyiségeibe reggelire. Az intézet gyönyörű palotájában a vezérigazgató és egy hölgytisztviselő fogadtak. Először végigjártuk az irodákat, hogy házi gazdáinkat hivatalos otthonukban üdvözljük. Soha se hittem volna, hogy a száraz biztosítási ügyek ilyen környezetben intézettek. Minden kis iroda egy kedves meleg fészek volt, és még ahol többen dolgoztak egy irodában, ez a helyiség is csupa verőfény, derű és lakályosság; minden íróasztal virágcsokorral díszítve.

A reggelit, mely kávéból és friss kálcából állott, az intézet üdülőterme mellett levő kis konyhában a hölgyek maguk készítették és abban az üdülőteremben szervirozták, mely arra való, hogy ott a tisztviselők, ha arra szükségük van, kissé

— Mikulás. A jó öreg Mikulás is ránk köszöntött megint s vidám kedvvel fogadják a gyerekek, akiknek a zsebe ma tele van dióval, mogyoróval, almával és az édességek halmazával. A gyerekvilágon kívül azonban olyan fekete az idén a Mikulás, mint az a Krampusz, aki kíséri. A Krampusz játékláncainak esilngelését tulharsogja a fegyverek csörgése, amely ma az egész világot eltölti. Szorongva figyeljük a csörgést, hogy mikor váltja föl nagy-nagy dörrenés, amely lángba és vérbe borítja a világot, összerombolja a sok szép kulturát, amit kigondoltunk és megalkottunk, amelynek romjai fölött azután vigyorogva ül a rombolás nagy krampusza s lihegve ölti ki ránk nagy, véres, vörös nyelvét . . .

— Százöt éves asszony halála. Nagy idők tanuja halt meg tegnap Nagybecskerekben: özvegy Markuschitz Józsefné 105 éves korában. Az agg matróna egész életében a legjobb egészségnek örvendett s halála is ideális volt, amennyiben az aggkór csendes elmulásában hunyt el. Életében sok nevezetes világtörténelmi eseményre tudott visszaemlékezni. Az elhunytban Markuschitz Lipót megyei irodatiszt édesanyját gyászolja.

— Egy kis fehérség. A hetek óta tartó lelketelő borot, amely folytonos piszkos sárral vett körül bennünket, ma egy kis derű váltotta föl. A téli homályban fehér szín tündöklött felénk s ezt a fehérséget, amelyre nyáron bizonyos borszongással gondolunk, ma szinte hozsannával üdvözlöttük. Csak vékony hórétteg lepte el ma reggelre a földet, de ez a kevés fehérség is fölvidítja az embert, annyi sötétség után. Talán sohase kívántuk annyira a zimankós, kemény fehér telet, mint most, amikor nyár óta csak hideg esőben és sárban gyötrődünk. A piszkos, nedves sötétség bizony hidegebb és fájdalmasabb a jégvirágos fehér télnél s ezért szívesen köszöntjük a hó-pelyheket s azt a kis fehérséget, amely-lyel ránk világítanak.

— Kalandos fiúk. A háborus idők izgalmái, a puskaporszagú levegő, a szenzációs újságok meg képeklapok hírei veszedelmes hatással vannak egynehány kalandos természetű ifjura és az iskolák padjaiból, a műhelyek asztalai, meg a

pultok mellől a rendőrségi hírek szerint mostanában balkáni kalandra indult egynehány fiú. Zsák József, Zsák Endre nagyikindai lakos 19 éves fia, aki a szegedi felső ipariskolának volt a növendéke, a múlt hó 28-ikán egyik iskolatársával, Kuches Sándorral együtt eltűnt a szegedi Diák Otthon internátusból és a két kalandra vágyó fiú ismeretlen helyre szökött, valószínűleg azzal a szándékkal, hogy valahogyan lejussanak a háboru színhelyére. A kétségbeesett szülők bejelentették az eltűnést a rendőrségen és most keresik a kalandos ifjakat.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5–7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Művészet, irodalom.

(*) Kenez János és Kiss Gyula hangversenye. Mint ismeretes, holnap, december 7-ikén lesz Konecz Jánosnak, a budai zeneakadémia tanárának s országos híru hegedűművészek és Kiss Gyulának, az orsz. zeneakadémia jeles növendékének hangversenye a Kaszinó-társulat nagytermében. A hangverseny iránt általános az érdeklődés, amit meg is érdemel a gazdag és szép műsor, amelyet már többször ismertettünk. A hangversenynek különös érdekességet kölcsönöz az a körülmény is, hogy Konecz János ugyanazokat a műveket adja elő, amiket a januárban Bécsben az „Erbahrt” zeneteremben tartandó önálló hangversenyén fog előadni. A hangverseny jegyei 5, 4, 3 és 2 koronáért előre válthatók Mangold Lipót könyvkereskedésében. A hangverseny este fél 9 órakor kezdődik.

inkább görögnek gondolná. Hangzása azonban igen szép és dallamos.

A magyar nyelvvel való rokonsága leginkább a nyelv szerkezetében és a hasonlított nyelvtani szabályokban rejlik, ha németül beszélnek. Van azonban igen sok olyan szó is, amelynek a törzse a magyarával azonos, vagy hozzá hasonló. Ezek nagyrészt a legelembb, tehát a legrégebb fogalmak meghatározására vonatkoznak. Pl. menő = menni, — elő = élni, koznak. Pl. menä = menni, — elä = élni, — pää = fej, — sun = száj, — sylme = kéz stb.

A finnek nagyon tartják a magyar rokonságot; ott többet tudnak rólunk, mint mi örölkük; ők jobban ismernek bennünket, mint mi őket; ők többet tartanak felőlünk, mint — köztünk legyen mondva — megérdemljük.

En azonban, aki némileg megismerhettem őket, mondhatom, hogy büszkének lehetünk a rokonságukra.

Jól tudom, hogy ennek a csevegésnek nincs sem tudományos, sem irodalmi értéke, hiszen csak egy embernek a benyomásait foglalja magában, de mégis örülök, hogy alkalmam volt az önk érdeklődését legalább rövid időre is a finnek felé fordítani, — mert őszintén mondhatom, hogy ez a derék nemzet megérdemli a legnagyobb érdeklődésünket és rokonszenvünket. De azért is örülök, hogy alkalmam volt róluk beszélni, mert azáltal, hogy nyilvánosan és hangosan elmondhattam felőlük a véleményemet, némileg háládatos akartam lenni azért az őszinte igaz atyafiság szeretetért, amely-lyel bennünket a finnek, — nem a személyünkért, hanem csupán azért, mert magyarok vagyunk, — elhalmoztak.

(Vége.)

pihenjenek, kaszinózzanak. E körül a szerény vendéglátás körül is annyi kedves, keresetlen szeretetreméltóságot produkáltak a finn lányok, ami egy fényes estélyt is betölthetett volna.

Végezetül még arról is kell valamit mondanom, hogy miben is áll a mi rokonságunk a finnekkel.

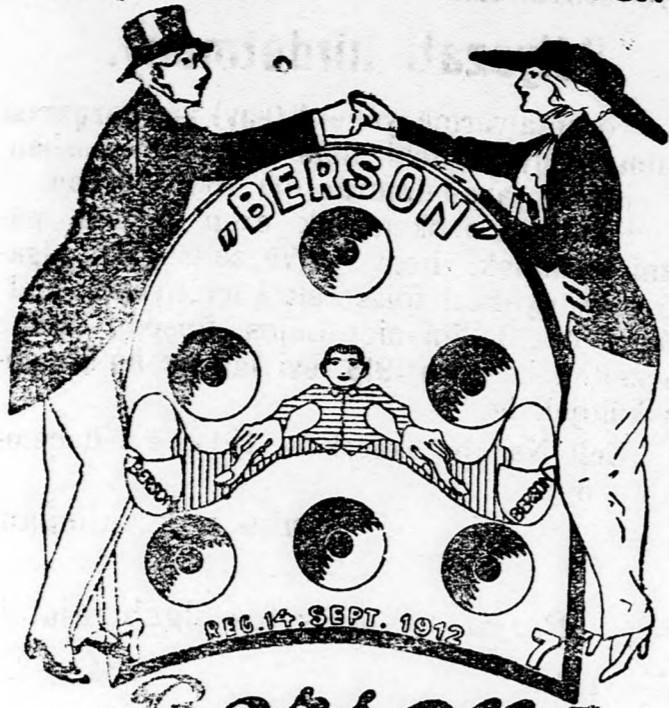
Erre nézve két teória áll egymással szemben: egyik Hunfalvié, a másik Vámbérié. Hunfalvi azt állítja, hogy a magyarok a finn-ugor törzsből származnak és legközelebbi rokonaink a finnek, lappok és esztek. Vámbéry ellenben azt vitatja, hogy a törökökkel vagyunk legközelebbi rokonságban. Egyik is, másik is a nyelvben keres bizonyítékokat állításának való-sága mellett.

Nem kutatom, hogy melyik az igaz, de hogy a finnekkel közelebbi a rokonságunk, azt érzem és érezte mindenki, aki csak valaha Finnországban járt.

De különben e mellett bizonyít a faji jelleg is, mely Apáthy István és más tudós biológusok szerint évezredekig megmarad és tuléli a nyelvet. Már pedig, ha Finnországban jár az ember, azt hiszi, hogy magyarok között van. Az embereknek alakjuk, fejformájuk, arcvonásaik egészen olyan, mintha Debreczenben, vagy Hódmezővásárhelyen járnánk. Egyszer majdnem megszólítottam egy Kossuthszakállas pipázó alakot, azt hittem, hogy az óteleki bíró.

A nyelvük teljesen idegen és más, mint a mienk, csupán messziről hallva, ha a szavakat nem lehet megkülönböztetni, emlékeztet a hangzása a magyarra, amennyiben ők is a szó első tagjára adják a hangsúlyt és kimondanak minden betűt. Ha azonban közelről hallja az ember a nyelvet, nem ismeri abban föl a rokont,

Penykonnyu elegans. Tamasabb miní bór.

Berson
gummisarkok
előnyeiről
mindenki meg van győződve

TÁVIRATOK.

A háboru.

A szerb konfliktus. — Oroszország álláspontja. — A Balkán-szövetség bomlása. — A tőzsdéről.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzetközi helyzetben ma sincs változás, de valószínű, hogy most már rövidesen dűlőre fog jutni a válság, mert egy sugalmazott bécsi jelentés szerint a monarchia összes irányadó körei sürgetik a szerb konfliktus dolgában a végleges döntést.

Mai jelentéseink a következők:

A szerb konfliktus.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik illetékes forrásból a következőket: Ausztria és Magyarország irányadó körei valamennyien sürgetik a szerbiai helyzetben való végleges döntést, mert az lehetetlen, hogy Szerbia miatt a monarchia minden három-négy évben óriási költségekre verje magát. Monarchiánk a tervezett konferencián követelni fogja, hogy Szerbia véglegesen mondjon le tengeri aspirációiról.

Oroszország álláspontja.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Moszkvából sürgőnyzik: A moszkvai lapok egyértelműleg azt írják, hogy az orosz kormány engedett az orosz közvélemény nyomásának és a Balkán-államok mellé állott.

A Balkán-szövetség bomlása.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgőnyzik: Itteni jól informált körök úgy tudják, hogy Görögország ma vagy holnap kilép a Balkán-szövetségből, továbbá azt mondják, hogy Bulgária szövetséget köt Törökországgal. Ez utóbbi hír Szerbiában nagy aggodalmat kelt.

A tőzsdéről.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tőzsdén ma is lanyha volt az irányzat s az értékek legnagyobb része egy-két koronával esett. A budapesti értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hítel 777, Osztrák Hítel 599, Koronajáradék 83.10, Jelzáloghitelbank 413, Leszámitoló Bank 500, Hazai Bank 280, Magyar Bank 525, Rimamurányi 685, Sal-

gótárjani 700, Közúti Vasut 654, Villamos Vasut 364.

A képviselőház ülése.

A költségvetési vita. — Letárgyalták a kereskedelmi tárcát.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta a költségvetési vitát s ennek során ma általánosságban és részleteiben is letárgyalta és elfogadta a kereskedelmi miniszterium költségvetését.

Miután a képviselőház előtt lejátszódott az ellenzék csöndes utcai nyitánya, Tisza István gróf elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

Hegedüs Loránt és Nyegre László bizottsági jelentéseket terjesztettek be, amire folytatják

a kereskedelmi tárca

költségvetésének tárgyalását.

Giesswein Sándor a költségvetés ellen, Sztranyovszky Sándor mellette, majd Lengyel Zoltán viszont ellene beszél.

Ezután Beöthy László kereskedelmi miniszter szólal föl s részletesen reflektál az egyes felszólalásokra. Kijelenti többek között, hogy a postai kezelőnk helyzetén javítani fog s hogy a kisiparosok panaszát a munkásbiztosító-pénztár ellen jogosnak tartja s a bajokat orvosolni fogja. Hangoztatja még, hogy a kormány gondoskodni fog repülőterek létesítéséről s az aviatika istápolásáról.

Heltai Ferenc előadó kijelenti még, hogy a vasutról és postáról tett nyilatkozata kizárólag az ő egyéni véleménye, amire a kereskedelmi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben is megszávták.

Miután a holnapi ülésre, a költségvetés vitájának megszaktításával napirendre tűzik a háboru esetre szóló kivételes intézkedésekre vonatkozó javaslat tárgyalását, az ülés véget ért.

A kivételes intézkedések.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint illetékes forrásból jelentik, a magyar kormány a kivételes intézkedésekről szóló javaslatban több módosítást tesz, hogy eloszlasson minden aggodalmat a kormány szándékai iránt. Ez irányban ma este a munkapárt értekezletet is tart.

Bécsi jelentés szerint az osztrák kormány is megegyezett a pártokkal, hogy a kivételes javaslatok egyes pontjait enyhíti, nevezetesen az életbeléptetésre és az időtartamra vonatkozólag.

A volt koalíciós kormány tagjai ma délelőtt értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy nyilatkozatot adnak ki azokról a kivételes intézkedésekről, amelyeket Bosznia anektálásakor ők készítettek.

Lukács, Tisza és Hazai tanácskozása.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai délelőtt folyamán Lukács László miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter fölkeresték Tisza István grótot, akivel huzamosabb ideig tanácskoztak.

Betiltott tanárkongresszus.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Boda Dezső főkapitány a polgári iskolai tanárok Budapestre összehívott országos kongresszusát ma

betiltotta. A főkapitány a betiltást ugyanazokkal az érvekkel indokolja, amelyeket a legutóbbi szocialista gyűlés betiltásakor fölhozott.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonkint.)

Buza (áprilisra)	12:02
Rozs (áprilisra)	10 52
Zab áprilisra)	11:22
Tengeri (májusra)	7:76

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi október hó 1. napjától.

ÉRKEZIK.		óra	perc
Nagybecskereki pályaudvarra.			
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt		9:28	
Pancsováról délután		7:04	
Budapest—Szeged-ől reggel		6:20	
Budapest—Szegedről délután		3:15	
Szegedről délelőtt		9:34	
Budapest—Nagykikindáról este		9:21	
Szécsányból este		6:40	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.			
Zsomb—Versec—Alibunár—Temesvárról este		8:16	
Módosról reggel		6:30	
Pancsováról reggel		8:28	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8:23	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34	
Szécsányból este		6:29	

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.			
Pancsovára délelőtt		8:10	
Pancsovára este		7:27	
Szeged—Budapestre reggel		7:20	
Szeged—Budapestre délelőtt		11:27	
Szeged—Budapestre este		7:27	
Szegedre délután		1:17	
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel		6:21	
Karlovára délelőtt		10:00	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.			
Zsombolya—Temesvár—Versec délután		4:15	
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunára reggel		3:33	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25	
Módosra reggel		6:35	
Zsombolyára délelőtt		10:59	

Pályázat.

1346—3.2

Fény községben a végrehajtó-kézbesítői állás betöltendő; felhivatnak pályázni óhajtok, hogy kérvényüket a községi előljáráshoz küldjék be. Évi fizetés 1000 korona, szabad lakás és kert. A román nyelvbeni jártasság megkívántatik.

Az állás január 1-én elfoglalandó.

Kelt Fényen, 1912 december 3-án.

Községi előljáráóság.

MODERN MOZI

a Városi Színházban.

Telefon 131. szám.

Telefon 131. szám

Műsor:

Péntek december 6-án, szombat december 7-én és vasárnap december 8-án:

Verseny a boldogságért.

Nagy sport dráma 2 felv. (Pathé Freres kép.)

Balkáni háboru. Antibes és környéke.

(Folytatás.) Színes, természet.

Iramszarvas vadászat. Olcsó ebéd.

Sportkép. Vigjáték.

Róza szeret regényeket olvasni.

Vigjáték.

Az esernyő. Ökölvívás szerelemből.

Vigjáték. Vigjáték.

Főszereplő Möríc. Főszereplő Max.

Kezdete hétköznapon este pont 9 órakor, vasár-és ünnepnapon d. u. 3, 5 és este fél 9 órakor.

Jegyek előre válthatók egész napon át a városi jövedéki hivatalban (színházépület).

1268—x 8

Hirdetmény.

1349—1.1

Nagybecskerek rendezett tanácsu város alapjai és pénztárainak 1913. évi költség-előirányzatát 15 napon át azzal tesszük ki közszemlére, hogy ezen idő alatt bárki által a városi számvevőségénél betekinthezők.

Nagybecskerek, 1912. december 4.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

.Parfümeria.

A legfinomabb bel- és külföldi illatszerek

Ibolya és gyöngyvirág parfüme. dekája 60 f.

Treffle, rózsza, Opoponax, Chypre, reseda,

széna, pacsuli illat, dekája 60 fillér.

Ideal, Vera Violetta, Princesia, Rose de

France, Crab-Apple stb., dekája 1 kor.

Finom szobáillat, dekája 8 fillér, üvegje

1 korona és 1 korona 50 fillér.

Kölni víz, literje 4 kor., üvegje 1, 2, 3 kor.

Doboz és üvegekben az összes

divatos francia s egyéb parfümök.

Finom toilleto szappanok, puderek és arckrémek.

Fogkefék, fogpépek és szájvizek, fésűk, haj-

kefék, tükrök, hajfestékek és hajbetétek.

Finom angol creppe méterje 80 fillér.

Hajápolási s egyéb toilleto cikkek

nagy választékban jutányosan kaphatók

Kovács Sándor drogériájában

Nagybecskerek.

Telefonszám 43. 1179-11.2 Telefonszám 48.

GYENGE FÉRFIAKNAK

elvesztett erejük visszatér, ha a hírneves orvosok által ajánlott

„Neosan”-tablettákat

használják. Törvényileg védve és szabadalmazva.

A férfigyengeség, impotencia ellen, valamint a férfierőnek a legkésőbb korig való fenntartására kipróbált, biztos szer.

A gyomrot nem rontják, semmiféle káros hatásuk nincs.

Egy doboz, mely — 4 korona 50 fillér.

20 szemet tartalmaz.

Szétküldés utánvéttel a legbiztosabb csomagolásban.

Főraktár Magyarország és Ausztria részére:

ÖRKÉNY HUGÓ GYÓGYSZERTÁRA

Budapest Thököly-ut 28. és Diana gyógyszerár Károly körút 5. Dp. 115

1311a—53

Két szobából álló butorozott

garçon lakás**kiadó**

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1286 - x.14

Torontálvármegye alispánja.

36870—1912. szám.

1344—3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegyénél I (egy) közigazgatási fogalmazó gyakornoki állás van üresedésben. Kezdő javadalmazás évi 1000 korona.

Felhívom azokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy jogvézetségüket igazoló okmányokkal folszerelt kérvényüket méltóságos dr. Dellimanics Lajos főispán urhoz címezten hozzám 1913. évi január hó 5. napjáig küldjék be.

Kelt Nagybecskereken, 1912. évi december hó 3-án.

Jankó s. k., alispán.

Perjámosi járás főszolgabírájától.

3977—1912. sz.

1347—3.2

Pályázati hirdetmény.

Lovrin községben üresedésben lévő segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és ed ligi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványukkal folszerelt pályázati kérvényeiket 1913 évi január 10-ig hivatalomhoz annyival inkább adják be, mert a kellően fel nem szerelt vagy elkésztetlen beadott pályázati kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása 1100 korona évi fizetés a községi pénztárból.

Perjámos, 1912. évi december hó 3-án.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a tisztelt közönséget, hogy a helybeli piacon

(Fő-utca 37) fiókiüzletet nyitottunk,

amelyben férfi, női és gyermek-cipők gyárilag lebélyezett, szigoruan

szabott áron állanak a t. közönség rendelkezésére.

Gyártmányainkat elsőrangú minőségük, szolid és izléses kiállításuk-

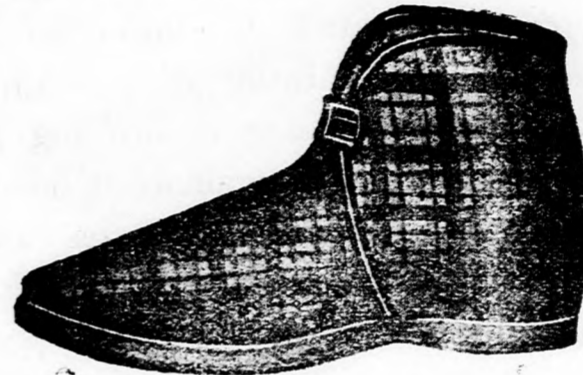
nál fogva a vásárló közönség jóindulatába ajánljuk és kérjük nb.

rendelményeivel bennünket teljes bizalommal szerencséseltetni.

Kiváló tisztelettel

1332—238

Moskovits Anatolai Cipőraktár Hunyadi-utca 37-ik szám.

BENÓ TESTVÉREK

EZEGÓTT KOKITS A. F.

NAGYBECSKEREK

AGAPIÁSI ÉV 1870. „A PIGGANGÓHOZ” TELEFON-SZ. 201.

Ajánlják:

Külön cipő-osztályban:

mindenféle cipőárukat a legjobb minőségben. Sárcipők (Galoschni), „Torontáli strapacipők”.

Külön férfi divatcikk osztályban:

gallér, kézelő, fehérnemű és a legszebb „magánköttők”.

Külön rövid és női divatcikk osztályban:

Robespierresgallér, divatgombok, köttött téli sportsapkák.

Külön játékaru osztályban:

mindenféle ajándéktárgyak, állandó játékszerkiállítás.

1332—32